

KÖZBESZERZÉSI INTÉZKEDÉSI TERV AZ EGYAJÁNLTATOS KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK CSÖKKENTÉSE ÉRDEKÉBEN

A Kbt. 28. § (1) bekezdésében foglalt, a közbeszerzési eljárások megfelelő alapossággal történő előkészítésére vonatkozó ajánlatkérői kötelezettségének eleget téve a MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: MÁV Zrt.), mint ajánlatkérő, az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet 5. § (3) bekezdése alapján intézkedési tervet készít, tesz közzé és hajt végre.

A MÁV-csoport 2025. január 1-jével jelentős strukturális átalakuláson ment keresztül, amelynek keretében a pályaműködtetési tevékenység kivált a MÁV Zrt.-ből, és önálló társaságként folytatja működését. Tekintettel arra, hogy a pályaműködtetési terület tekintetében az igénylői felelősség a pályaműködtetést ellátó társaságot terheli, a szervezet a 2026. évi egyajánlatkérős listán nem szerepel. Mindazonáltal a kormányrendeletben meghatározott kötelezettségek teljesítése szempontjából továbbra is stratégiaileg meghatározó szerepet tölt be, ezért – az előző évek gyakorlatával összhangban – a tárgyévben is közzéteszi az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését célzó intézkedési tervét.

Az intézkedési terv általános közbeszerzési célja

- a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény preambulumban megfogalmazott elvek érvényesítése, ezen belül is kiemelten a MÁV Zrt. közbeszerzési eljárásaiban a közpénzek ésszerű felhasználása átláthatóságának, a széles körű nyilvános ellenőrizhetőségének megteremtése, továbbá a közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítása érdekében az ajánlatkérőre háruló feladatok széleskörű teljesítése,
- a beszerzési/közbeszerzési stratégia részeként az intézkedések eredményeként a legszélesebb körben biztosítható legyen a helyi vállalkozások, a kis- és középvállalkozások bevonása a közbeszerzési eljárásokba, a beszerzés tárgyához, mennyiségéhez, értékéhez, a szerződés teljesítéséhez szükséges képességgel rendelkező gazdasági szereplők, a lehető legszélesebb körben vehessenek részt a közbeszerzési eljárásban,
- a felelős gazdálkodás keretében, a közbeszerzési eljárások lefolytatása révén, jelentős megtakarítások elérése,
- olyan intézkedések megtétele, melyek segítségével az ajánlatkérő erősítheti az állampolgárok bizalmát a közbeszerzési eljárásokkal és a közbeszerzési folyamatokkal kapcsolatban.

Az intézkedési terv közvetlen célja az egyajánlatos eljárások számának csökkentése vonatkozásában, hogy a MÁV Zrt. mint ajánlatkérő

- megvizsgálja és bemutatja, hogy milyen lehetséges okai voltak a vizsgált évben az egyajánlatos közbeszerzések előfordulásának,
- milyen intézkedéseket tesz, illetve
- milyen beszerzési gyakorlatot kíván alkalmazni annak érdekében, hogy a tervezett beszerzéseinél biztosítsa a lehető legnagyobb versenyt, és az egyajánlatos közbeszerzéseinek a száma a lehető legalacsonyabb szintre csökkenjen.

A tárgyévben végrehajtandó, egyajánlatos közbeszerzések csökkentésére irányuló tervezett intézkedések bemutatása:

- a) *A beszerzési tárgyak és a piac specializációjából fakadó hatásokra tett intézkedések*
- aa. A MÁV-csoport a gazdasági szereplők számára – az EKR hivatalos felületein túl – a <https://beszerzes.mavcsoport.hu/beszallitoinknak/beszerzesi-hirlevel> oldalon biztosít tájékoztatást a közbeszerzési eljárásokról és pályázati lehetőségekről. Az önkéntesen regisztrált gazdasági szereplők részére elérhető „Beszerzési Hírlevél” szolgáltatáson keresztül a közbeszerzésekről szélesebb körben nyújt információt.
- ab. A gazdasági szereplők a <https://beszerzes.mavcsoport.hu/cimen> elérhető MÁV-csoport beszerzési portálon keresztül a beszerzési tárgyú hírekről és eseményekről is értesülhetnek, így ezen a felületen is lehetőségük van a beszerzésekkel kapcsolatos tájékozódásra.
- ac. Ahol a piaci specializáció nem indokolja, ott a verseny élénkítése érdekében a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenségi ok előírása.
- b) *Az ajánlatkérő speciális státuszával összefüggő hatások csökkentése*
- ba. Előzetes piaci konzultáció (EPK) alkalmazása minden olyan esetben, ahol egyéb intézkedés várhatóan nem jár eredménnyel.
- bb. A részajánlattételi lehetőség biztosításának fokozott vizsgálata: részajánlattételi lehetőség mellőzését az eljárást megindító döntéselőkészítő anyagban indokolni kell. A vizsgálatot abból a szempontból is el kell végezni, hogy az ajánlatkérő ésszerűen, a hatékony működés elveinek fenntartása mellett képes-e több különböző gazdasági szereplővel kötött szerződések koordinációját ellátni.
- bc. A korábbi gyakorlatnak megfelelően, a nagy volumenű, hosszú távú keretszerződések helyett keretmegállapodásos eljárási fajták és dinamikus beszerzési rendszer adott esetekben történő alkalmazásának vizsgálata, előnyben részesítése ahol lehetőség van a szerződéses időtartam, volumen teljesítéshez közelebbi időpontban történő konkretizálására és így megalapozottabb, kevesebb bizonytalansági tényezőt tartalmazó ajánlat bekérésére.
- bd. A fenti pontban foglaltakkal párhuzamosan a szerződéses feltételek fokozott vizsgálata abból a szempontból, hogy különösen a
- szerződéses időtartam
 - szerződésben megfogalmazott mellékkötelezettségek
 - az ajánlati ár esetleges módosításnak feltételei
 - a széles körű verseny lehetőségét biztosítja-e.
- Ahol az adott beszerzési tárgy lehetővé és indokoltá teszi, ott a verseny élénkítésének érdekében a szerződéses ár indexálásának biztosítása (a jelenlegi gazdasági válság miatt kialakult piaci környezetben különösen indokolt).
- be. A közbeszerzési tervezés és az eljárások előkészítése során annak előzetes megállapítása és rögzítése, hogy mely eljárásoknál érdemes az EPK-t, melyeknél a Kbt. 75. § (2) bekezdésének e) pontja szerinti eredménytelenségi okot alkalmazni. Az eljárásokat ezen körülmények figyelembe vételével szükséges ütemezni, nagyobb figyelmet fordítva a „dömping” időszakokra (pl. év végi ünnepi időszak). A fenti, verseny élénkítésével kapcsolatos intézkedések (pl. részajánlatok, eljárásfajták megválasztása) beépítése a tervezési folyamatba.
- bf. A közbeszerzési szakemberállomány folyamatos képzése, megtartása érdekében pedig munkáltatói intézkedések elősegítése.
- bg. Indikatív ajánlatok bekérése
- A MÁV Zrt. azokban az esetekben, amikor az igénylő szervezet megítélése szerint indikatív ajánlatok bekérése indokolt a becsült érték megállapításának érdekében, a közbeszerzési eljárások megindítása előtt törekszik arra, hogy az érintett beszerzési tárgy kapcsán minél szélesebb körben felkutassa azokat a gazdasági szereplőket, amelyek az eljárásban potenciális ajánlattevők lehetnek. Indikatív ajánlatkérést küld az érintett gazdasági szereplők számára, továbbá törekszik annak ösztönzésére, hogy a gazdasági szereplők minél szélesebb körétől érkezzen be indikatív ajánlat. Az indikatív

ajánlatkérések során a Társaság a műszaki leírásának minél pontosabb meghatározására törekszik. Szélesebb körű előzetes piackutatást végez annak megvizsgálására, hogy létezik-e az ajánlatkérő számára elfogadható alternatív megoldás (helyettesítő termék) a beszerzés megvalósítása érdekében, illetve ezt követően elegendő időt biztosít a gazdasági szereplőknek indikatív ajánlataik elkészítésére. A beérkezett indikatív ajánlatokat részletesen kiértékeli és mérlegelést követően az azokban foglaltakat lehetőség szerint figyelembe veszi a közbeszerzési eljárások előkészítése során, ösztönözve azt, hogy az indikatív ajánlatot benyújtó gazdasági szereplők minél szélesebb köre ajánlatot nyújtson be a közbeszerzési eljárásban.

I. A meghozott intézkedések hatásaira, a verseny alakulására, az ajánlattevők számának és arányának alakulására vonatkozó vizsgálatok, dokumentálási módszerek meghatározása:

A MÁV-csoport vállalatainak, integrációjának időszakában a közbeszerzési eljárások előkészítésével és lebonyolításával a MÁV Szolgáltató Központ Zrt.-t bízta meg, így a közbeszerzéseit helyben központosította. A lebonyolító szervezetnél koncentráltan széleskörű közbeszerzési szakértelem áll rendelkezésre, mely szakértői gárda a 2026. januárjában kiadott – 102/2025. (XII.26. MÁV Ért. 34.) VIG sz. utasítás – közbeszerzési szabályzat mentén végzi tevékenységét, egységes és átlátható dokumentálási kötelezettség mellett. A szabályzatban foglalt vizsgálati és dokumentálási módszerek hatása tömegével elsődlegesen 2027. évben jelentkezik. Ezen bevezetett és alkalmazandó lényegesebb módszerek:

- a fenti szabályzat tartalmaz egy útmutató a becslt érték megállapításának egyes módszereiről, mely előírja a vizsgálat rendjét, a dokumentálás kötelezőségét.
- rögzíti az előzetes piaci konzultáció alkalmazására vonatkozó részletszabályokat, melyre tekintettel az adott piac potenciális gazdasági szereplőivel történő előzetes egyeztetés alapján elősegíti az eljárás feltételeinek pontosabb meghatározását az eljárás megindítását megelőzően.

A vállalatcsoport csoportszintű elvárásai mentén a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. az általa lefolytatandó közbeszerzések hatékonyságának, átláthatóságának növelése érdekében folyamat-monitoring rendszert vezetett be, melyben sor kerül a közbeszerzési folyamatok dokumentálására, illetve lehetővé teszi a közbeszerzési eljárások részfolyamatainak vizsgálatát. A feladatok, részfeladatok, felelősök és cselekmények digitalizált, naplózott rendszerben történő dokumentálására alkalmas a rendszer, így ellenőrizhető – folyamatba épített, vezetői és belső ellenőrzés – az egyajánlatos közbeszerzések számának alakulása, változása egy adott időtartamra vonatkozóan. A rendszer lehetővé teszi a működési beavatkozási pontok azonosítását, így szükség esetén a rendelkezésre álló adatok alapján a javító intézkedések megtétele történik.

A lebonyolító részéről további egyajánlatos közbeszerzések csökkentésére irányuló tervezett további intézkedések

- Ajánlatkérő mérlegeli a minimális ajánlattételi határidőhöz képest hosszabb ajánlattételi határidő biztosítását, amennyiben azt a közbeszerzés tárgya lehetővé teszi.
- Több azonos vagy hasonló tárgyú közbeszerzések esetében eljárások megindításának időpontjának ütemezése, az ajánlattevői erőforrás egyenletes felhasználása érdekében.
- A bevezetésre került folyamat-monitoring rendszerben az egyajánlatos közbeszerzésekről történő folyamatos nyilvántartás vezetése, az adatok elemzése és további megoldási javaslatok összeállítása az egyajánlatos közbeszerzések csökkentése érdekében.

A közbeszerzésekért felelős miniszter által az előző évek tekintetében közétett egyajánlatos közbeszerzések vonatkozó tájékoztatása szerint a MÁV-csoport vonatkozásában az egyajánlatos közbeszerzések aránya – a korábban megtett intézkedések hatására is – csökkenő tendenciát mutat.

Összességében a korábbi évek tapasztalatait figyelembe véve elmondható, hogy a szervezet nemcsak képes volt olyan intézkedések tervként történő kitűzésére, melyek alkalmasak az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentésére, de azt szisztematikusan be is tartotta, és a kitűzött intézkedések valóban alkalmasak voltak az egyajánlatos közbeszerzések számának érdemi csökkentésére.

Budapest, 2026. február 18.